

ALERT PRAWNO-PODATKOWY dla firm-członków Izby POLMED

14.05.2019

Obowiązek podatkowy VAT w usługach budowlanych i montażowych w odpowiedzi na trzy pytania. Dlaczego wyrok Trybunału Sprawiedliwości dot. usług budowlanych jest ważny dla branży wyrobów medycznych?

1. Dlaczego wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z 2 maja br. w sprawie Budimex (sygn. C-224/18) jest istotny dla podatników?

Potwierdzenie przez TSUE, że usługa budowlana lub budowlano-montażowa jest wykonana po podpisaniu (zgodnie z umową) protokołu zdawczo-odbiorczego wyjaśnia kwestię momentu powstania obowiązku podatkowego w VAT z tytułu świadczenia takich usług. **Zagadnienie to jest bardzo istotne również dla branży wyrobów medycznych.**

Przypominamy, że od kilku lat organy podatkowe i niektóre sądy twierdziły, że usługi budowlane/budowlano-montażowe uznaje się za wykonane już w momencie zgłoszenia prac do odbioru przez wykonawcę – nawet jeśli pomiędzy zgłoszeniem do odbioru a podpisaniem protokołu zdawczo-odbiorczego mógł minąć dłuższy okres czasu (np. wskutek zgłaszania przez inwestora uwag co do jakości wykonanych prac i konieczności wykonania poprawek). **Takie podejście powodowało znaczne trudności w fakturowaniu i rozliczeniu VAT z tytułu świadczenia takich usług i było niekorzystne dla podatników.** W praktyce wielu podatników przyjmowało inne podejście i uznawało usługę za wykonaną dopiero w momencie podpisania protokołu odbioru prac. Taka praktyka narażała jednak podatników na spory z organami podatkowymi.

We niedawnym wyroku w sprawie Budimex TSUE **przesądził, że dla określenia momentu powstania obowiązku podatkowego w VAT kluczowy jest moment wykonania usługi określony w umowie o świadczenie usług** (w branży budowlanej zwykle uznaje się usługę za wykonaną w chwili podpisanie protokołu zdawczo-odbiorczego przez strony). Jednak Trybunał zastrzegł, że podatek VAT nie może stać się wymagalny przed dokonaniem przez usługobiorcy odbioru usług budowlanych czy montażowych tylko wtedy gdy bez protokołu odbioru nie jest możliwe określenie należnego wynagrodzenia dla usługodawcy.

Przypominamy, że zgodnie z ustawą VAT obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury z tytułu świadczenia usług budowlanych lub budowlano-montażowych. Faktura powinna być zaś wystawiona w ciągu 30 dni od wykonania usługi budowlanej. Jeśli faktury w tym terminie nie wystawiono, obowiązek podatkowy w VAT i tak należy rozpoznać w terminie 30 dni. Dla

ALERT PRAWNO-PODATKOWY dla firm-członków Izby POLMED

prawidłowego rozliczenia VAT z tytułu świadczenia usług budowlanych lub budowlano-montażowych kluczowe jest zatem ustalenie kiedy taka usługa została wykonana.

2. Czy branża wyrobów medycznych może skorzystać z tego wyroku?

Rozstrzygnięcie TSUE jest korzystne dla podatników, gdyż potwierdza prawidłowość praktyki stosowanej dotychczas przez wielu z nich.

Jak wcześniej wspomniano rozstrzygnięcie to jest istotne również dla branży wyrobów medycznych. Często bowiem producent czy dystrybutor zaawansowanego sprzętu medycznego nie dysponuje własną ekipą budowlaną i zleca prace polegające na wykonaniu czynności budowlano-montażowych związanych z dostawą sprzętu wyspecjalizowanej zewnętrznej firmie budowlanej. I tu pojawiała się pierwsza wątpliwość. Chcąc prawidłowo rozliczyć zakup takich usług (w szczególności odliczyć podatek naliczony związany z nabyciem takiej usługi albo prawidłowo zastosować mechanizm odwrotnego obciążenia), dystrybutor/producent wyrobów medycznych musiał bowiem wiedzieć kiedy daną usługę można uznać za wykonaną. Drugi problem to prawidłowe zafakturowanie sprzedaży sprzętu medycznego wraz z usługą montażową/installacyjną dla finalnego nabywcy (podmiotu leczniczego - szpitala, przychodni, kliniki).

Dzięki rozstrzygnięciu TSUE dystrybutor lub producent sprzętu medycznego:

- po pierwsze – powinien mieć jasność kiedy może rozliczyć podatek VAT wynikający z zakupów usług budowlanych związanych z dostawą jego towaru,
- po drugie – powinien wiedzieć kiedy ma obowiązek wystawić fakturę za swoje świadczenie dla finalnego nabywcy i w efekcie wykazać prawidłowo podatek należny VAT wynikający z tego typu usługi (która często stanowi pokaźną część całego kontraktu na dostawę sprzętu medycznego).

ALERT PRAWNO-PODATKOWY dla firm-członków Izby POLMED

3. Co mogą zrobić teraz firmy z branży wyrobów medycznych? Czy powinny teraz wystąpić o interpretacje indywidualne w zakresie stosowania powyższej zasady?

Z doniesień prasowych wynika, że w związku z wyrokiem TSUE Ministerstwo Finansów rozważa wydanie nowej interpretacji ogólnej, zgodnej ze wskazówkami Trybunału. Zwracamy także uwagę na informacje o rozstrzygnięciu Wojewódzkiego Sądu w Warszawie z 9 maja br. (sygn. akt III SA/Wa 2691/18), które jest niekorzystne dla podatnika. Pokazuje ono, że stosowanie wytycznych TSUE wynikających z komentowanego wyroku może być kłopotliwe. Zatem, zanim nie zostanie wydana interpretacja ogólna MF, można rozważyć wystąpienie o interpretacje indywidualne w tym zakresie.

Ponadto, w kontekście powyższego wyroku, przedsiębiorstwa z branży wyrobów medycznych mogą rozważyć analizę własnych umów na zakup usług budowlanych oraz umów na dostawy sprzętu medycznego powiązane z usługami budowlano-montażowym.

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości otwiera także pole do wznowienia zamkniętych decyzjami ostatecznymi postępowań podatkowych albo sądowych, w których kością niezgody był moment rozliczenia podatku VAT (należnego i naliczonego) związanego ze świadczeniem usług budowlanych.

dor. pod. Radosław Maćkowski, adw. Bartosz Świdrak, adw. Oskar Luty